

Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas. Pedagogika, ss. 71-79

Oryginalny artykuł naukowy

Original article

Data wpływu/Received: **28.02.2019**

Data recenzji/Accepted: **28.03.2019**

Data publikacji/Published: **10.06.2019**

Źródła finansowania publikacji: **Uniwersytet Rzeszowski**

DOI: **10.5604/01.3001.0013.2284**

Authors' Contribution:

(A) Study Design (projekt badania)

(B) Data Collection (zbieranie danych)

(C) Statistical Analysis (analiza statystyczna)

(D) Data Interpretation (interpretacja danych)

(E) **Manuscript Preparation (redagowanie opracowania)**

(F) Literature Search (badania literaturowe)

Marta Wrońska*

KOMPETENCJE MEDIALNE WYZNACZNIKIEM KONSTRUKTYWNEGO SENIORA W PRZESTRZENI MEDIALNEJ

WSTĘP

Nowoczesność radykalnie przekształca charakter życia codziennego i zmienia osobiste doświadczenia człowieka. W dobie globalizacji oraz szybkiego rozwoju technologii informacyjnych zarówno media, jak i innowacyjne środki cyfrowe stają się konstytutywnym elementem funkcjonowania społeczeństw, które muszą bardziej niż kiedykolwiek nadążać za tymi szybkimi zmianami i uczyć się, aby poradzić sobie z zalewem informacji. A.C. Clarke (2000, s. 24), angielski pisarz fantastycznonaukowy, propagator kosmonautyki, idealnie skonstatował: „Nie ma innego sposobu na odkrycie granic niemożliwego, jak wykroczyć poza nie w strefę niemożliwości”. Można sformułować pytanie: czy osoby w wieku poprodukcyjnym muszą cierpieć z powodu zmniejszonej umiejętności adaptacji do egzystowania w warunkach ciągle postępujących zmian społecznych, kulturowych i socjoekonomicznych? Czy obecność mediów cyfrowych, których znajomość determinuje funkcjonowanie we współ-

* ORCID: 0000-0002-2931-5511. Uniwersytet Rzeszowski.

czesnym społeczeństwie, a także ułatwia zaspokajanie różnorodnych potrzeb ludzkich musi wykluczać czy izolować zwłaszcza seniorów, którym brak kompetencji z dziedziny obsługi nowych mediów? Proces rewolucji technologicznej nie może wykluczać starszych ludzi tylko dlatego, że urodzili się w epoce bez środków elektronicznych. W tej sytuacji oczywiste jest, iż seniorzy nie mogą „stać z boku”, przyjmując bierną czy też obojętną postawę wobec postępu technologicznego. Osoby dorosłe są świadome, że media to narzędzia poznawania świata, ale narzędzia służą dobrze tylko temu, kto wie i zna okoliczności, metody i sposoby posługiwania się nimi. Do konstruktywnego wykorzystania mediów przez seniorów i świadomego przebywania w przestrzeni medialnej potrzebne im będą wysokie kompetencje medialne.

PRZESTRZEŃ MEDIALNA

Brak rzetelnej wiedzy o mediach i możliwościach ich wykorzystania często uniemożliwia podejmowanie działań, które decydują o jakości i poziomie życia każdego z nas. Coraz częściej seniorzy dostrzegają, iż wiedza ludzka i nauka ewoluują w zawrotnym tempie. Im więcej wiedzą na temat nowoczesnych technologii, tym mniejsza przepaść będzie ich dzielić od własnych wnuków, którzy niemal codziennie przebywają w przestrzeni medialnej, a ta zapewnia im swobodny dostęp do informacji, komunikatów medialnych oraz interakcji z innymi uczestnikami życia społecznego.

Przestrzeń medialna to szeroko rozumiana sfera relacji międzyludzkich, dla których środkiem jest przekaz medialny w różnorodnej formie. Jest ona traktowana i postrzegana jako obszar nieskrępowanej wolności, wręcz jako gwarant wolności obywatelskiej. Specyficzną cechą przestrzeni medialnej jest to, że pomiędzy nadawcą i odbiorcą nie musi istnieć fizyczna bliskość. Okoliczność ta pozbawia przestrzeń medialną elementów bezpośrednich interakcji, ale nie zmniejsza siły oddziaływania psychologicznego i emocjonalnego pomiędzy jednostkami, lecz przeciwnie – siłę tę istotnie zwiększa (Wrońska, 2012, s. 24-25). Przestrzeń medialna podlega ciągłej zmianie wywołanej przez intensywny rozwój mediów. Obecne w tej przestrzeni media tradycyjne (stare) i media cyfrowe (nowe) nieustannie remediują, czyli pewne cechy jednego medium zostają rozszerzone i ulepszone przez inne medium i inną technologię (Wrońska, 2012, s. 24-26). Podstawowe cechy tak rozumianej przestrzeni medialnej to numeryczność wynikająca z algorytmicznej natury informacji cyfrowej (choć znane są również przykłady informacji nienumerycznych, a interaktywnych, i na odwrót – numerycznych, a nieinteraktywnych); responsywność to konsekwencja numeryczności wskazująca na reaktywny i immersyjny charakter medium, to także zdolność odpowiadania na zmieniające się warunki; wielokanałowość (informacje budowane w technologii cyfrowej mogą być tworzone i odbierane w wielu kanałach sensorycznych i semiotycznych); sieciowość (media cyfrowe łączą technologię i ludzi w przestrzeni, sytuując ich w nowych, często wirtualnych środowiskach); dynamiczność (zmiennosc sygnałów); modularność (takie zastosowania

komputera, dzięki czemu możliwa jest łatwa i szybka reprodukcja danych, podział na wiele autonomicznych obiektów) (Gawroński, Pietrzak, 2011, s. 56).

Rozwój i upowszechnienie mediów cyfrowych sprawia, że przestrzeń medialna jest swoistym przedłużeniem przestrzeni fizycznej. Integralną częścią przestrzeni medialnej jest jej wymiar aksjologiczny, związany z obecnością i działaniem człowieka, obejmujący obszar strukturalno-instytucjonalny mediów, twórców technologii komunikacji i treści medialnych, produkty medialne, odbiorców przekazów medialnych (Drożdż, 2005, s. 17-18). W przestrzeni medialnej można odnaleźć różne kody i style, przemieszane języki i niejednolite teksty, rymy, dźwięki, co pociąga za sobą konieczność wypracowania nowej genologicznej aparatury deskrypcyjnej i analitycznej dostosowanej do zaistniałych zmian (Rewers, 1996, s. 16). Przestrzeń medialna stwarza seniorom nieograniczone możliwości i szanse. Często stanowi źródło wiadomości, doświadczeń, kształtowania i rozwoju nowych zainteresowań i motywacji do różnorodnej aktywności. Konstruktywne przebywanie w przestrzeni medialnej jest zależne od kompetencji medialnych, które należy rozwijać, także u seniorów.

KOMPETENCJE MEDIALNE

Technologie informacyjne powodują konieczność nabywania i rozwoju nowych kompetencji. Jak pisze Czesław Nosal (2004, s. 22), kompetencje są funkcjonalnymi strukturami czynności intelektualnych, które kształtują się pod wpływem wymagań stawianych w toku socjalizacji, edukacji, pracy zawodowej, uczestniczenia w kulturze etc. Kompetencje określane są także jako cechy podmiotu działania, zrelatywizowane do sprawnego wykonywania określonego czynu, spełniania funkcji w organizacji (Pszczółowski, 1978, s. 99). Kompetencja to złożona dyspozycja stanowiąca wypadkową wiedzy, umiejętności, postaw, motywacji, emocji i wartościowania, warunkująca efektywne zachowanie się (działanie) w określonej dziedzinie.

Biorąc pod uwagę poruszaną w niniejszym artykule problematykę, kompetencje medialne można podzielić na dwie podstawowe grupy: kompetencje intelektualno-kulturowo-społeczne, przygotowujące do świadomego i konstruktywnego odbioru różnorodnych komunikatów medialnych, oraz kompetencje instrumentalne o charakterze techniczno-praktycznym, umożliwiające sprawne posługiwanie się mediami. Kompetencji medialnych nie należy utożsamiać z kompetencjami informatycznymi, które przede wszystkim obejmują procedury programowania, w tym także obiektowego. Kompetencje medialne również nie są tożsame z kompetencjami cyfrowymi, które wiążą się bezpośrednio ze znajomością budowy, działania i obsługi urządzeń, wdrażania kompilacji algorytmicznych, a także ze znajomością formatów danych cyfrowych. Kompetencje medialne to przede wszystkim zrozumienie źródeł i technik komunikowania, wykorzystywanych kodów i wytworzonych treści oraz ich wybór, interpretacja i ocena ich wpływu (Rubin, 1998, s. 3). Opracowywanie taksonomii celów kompetencji medialnych, jak również ich standardów rozpoczął jako pierwszy

Wacław Strykowski (2004, s. 34-37). Wyróżnił obszary tych kompetencji, które odnoszą się do całego społeczeństwa. Są to: 1) kompetencje z zakresu teorii mediów; 2) kompetencje w zakresie języka i komunikowania medialnego; 3) kompetencje dotyczące odbioru komunikatów medialnych; 4) kompetencje dotyczące korzystania z mediów; 5) kompetencje dotyczące tworzenia komunikatów medialnych.

Kształtowanie kompetencji medialnych u seniorów pozwoli im nie tylko w sposób świadomy i skuteczny uczestniczyć w procesie edukacji permanentnej, ale także będzie przeciwdziałać zjawisku wykluczenia z transformującego się społeczeństwa. Maureen Baron (za: Dylak, 2004, s. 100) podkreśla, że dzisiaj, by nie być osobą określaną jako analfabeta, konieczne jest posiadanie zdolności dekodowania, rozumienia, oceniania i pisania za pomocą różnych form medialnych oraz czytania, oceniania i tworzenia tekstów, obrazów i dźwięków, a także różnych kombinacji tych elementów. Autorka dodaje, że osoba wykształcona musi z definicji opanować komunikowanie się za pomocą pisma oraz mediów, a także nie może być analfabetą medialnym i technologicznym.

KONSTRUKTYWNY SENIOR W PRZESTRZENI MEDIALNEJ – BADANIA WŁASNE

Nowe technologie stosowane w przemyślany i planowy sposób mogą przyczynić się do konstruktywnego ich wykorzystania przez seniorów. Dziś nie wystarczy zostać przygotowanym do władania technologią, ale trzeba ciągle stawać się biegłym w jej stosowaniu. Bodźcem do aktywności medialnej seniorów są ich potrzeby, które wynikają między innymi ze świadomości własnych zainteresowań oraz motywów korzystania z mediów. Osoby dorosłe użytkują media w sposób celowy, dążąc do osiągnięcia określonych korzyści. Może to być także satysfakcja i przyjemność oraz chęć bycia bliżej swoich wnuków. Seniorzy wykorzystują technologie w celu zaspokojenia ciekawości i zainteresowań, poszukiwania rady przy wyborze opinii i podejmowaniu decyzji, a także w różnych sprawach praktycznych. Coraz częściej poszukują działań pomocowych w wirtualnej rzeczywistości, która zapewnia anonimowość oraz łatwy i szybki dostęp do informacji. Brak ujawniania danych personalnych czy kontaktowych oraz anonimowość w zakresie wszystkich cech tożsamości (wiek, płeć, wygląd) powoduje, że seniorzy chętniej niż w rzeczywistości zadają intymne pytania i wyrażają swoje emocje w sieci.

Istotą bycia w przestrzeni medialnej jest podejmowanie przez seniorów interakcji społecznych umożliwiających kontakt z rodziną, przyjaciółmi, znajomymi oraz innymi obcymi osobami. Interakcja to działanie społeczne, gdzie co najmniej dwie jednostki (np. adolescent i senior) oddziałują na siebie za pośrednictwem komunikacji, modyfikując nawzajem swoje zachowania. Można tutaj wskazać zasadnicze elementy i czynniki warunkujące zdolność każdej jednostki do komunikowania się. Są to: czynnik semantyczno-syntaktyczny, czyli repertuar kodów i subkodów oraz

języków, a także konwencji i schematów narracyjnych, jakimi jednostka może się posługiwać przy konstruowaniu i odczytywaniu przekazów; czynnik pragmatyczny – znajomość norm społecznych i wzorów zachowania regulujących przebieg interakcji komunikacyjnych; czynnik sprawności – stopień biegłości w posługiwaniu się poszczególnymi środkami komunikowania i dokonywaniu ich zmiany w trakcie interakcji oraz umiejętność wytwarzania przekazów różnego rodzaju; czynnik zaangażowania, czyli ogół predyspozycji, skłonności i nawyków warunkujących typ uczestnictwa (czynne, bierne) oraz poziom uczestnictwa jednostki w różnych typach i formach komunikowania (Mrozowski, 2001, s. 27).

Przeźren medialna jest także obszarem, gdzie można aktywnie eksperymentować w różnych dziedzinach, np. tworząc własne blogi, filmy, muzykę, grafikę etc. Działania takie rozwijają kreatywność i innowacyjność. Kształtowanie i doskonalenie u seniorów kompetencji medialnych sprzyja ich aktywizacji oraz wspomaga komfortowe funkcjonowanie tych osób w społeczeństwie informacyjnym.

Czuąc się odpowiedzialną za jakość kształcenia ludzi starszych, od 2006 roku do chwili obecnej prowadzę regularne zajęcia z wybranych obszarów edukacji medialnej z seniorami – słuchaczami uniwersytetu trzeciego wieku*. W latach 2016-2017 byłam pomysłodawcą i realizatorem projektu *Pasja, profesjonalizm, kreatywność – drogą rozwoju Uniwersytetu Trzeciego Wieku***. Dlatego z całą odpowiedzialnością mogę stwierdzić, iż nie istnieje granica wiekowa, która byłaby barierą w korzystaniu z nowości technologicznych.

Ustawicznie prowadzona edukacja komputerowa znacznie podnosi świadomość medialną naszych seniorów. Zajęcia praktyczne przy wykorzystaniu komputera zmierzają między innymi do kształtowania umiejętności posługiwania się podstawowymi pojęciami z zakresu informatyki, a także rozwijania umiejętności rozważnego korzystania z poszczególnych programów użytkowych (edytorów tekstów, arkuszy kalkulacyjnych, programów prezentacyjnych, baz danych) oraz urządzeń mobilnych, w których zainstalowane są różne aplikacje ułatwiające codzienne funkcjonowanie.

Wśród słuchaczy-seniorów przeprowadziłam badania dotyczące ich kompetencji medialnych, które trwały od 8 października 2018 roku do 15 lutego 2019 roku. Wzięło w nich udział 254 słuchaczy UTW funkcjonującego przy Uniwersytecie Rzeszowskim. Udział w badaniu był dobrowolny. Zastosowano celowy dobór próby. Wśród ankietowanych byli także słuchacze, z którymi prowadzę regularne zajęcia komputerowe. Rozpiętość wieku oscylowała w przedziale 68-83 lata. Zbadałam jeden komponent kompetencji medialnej – umiejętności stosowania mediów.

Diagnoza tego komponentu została dokonana na podstawie odpowiedzi na następujące pytanie: jaki jest poziom umiejętności stosowania mediów przez seniorów?

* Szczegółowe cele i program tych zajęć znajdują się na stronie Internetowej Katedry Pedagogiki Medialnej (http://www.multimedia.univ.rzeszow.pl/?page_id=93). Zajęcia prowadzę wspólnie z moim doktorantem – Piotrem Karasiem.

** Projekt wygrał konkurs w ramach program Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego *Wsparcie Uniwersytetów Trzeciego Wieku* (zob. Wrońska, 2017b, 2018).

W badaniach wykorzystywałam sondaż diagnostyczny. Umiejętności stosowania mediów zostały zdiagnozowane poprzez użycie specjalnie skonstruowanego na użytek moich badań testu. Jego istotą była diagnoza wiedzy proceduralnej (*procedural knowledge*) związanej z posiadaniem praktycznych procedur *knowing-how*. Test diagnozujący poziom wiedzy proceduralnej zawierał 30 zadań. Respondent wybierał spośród kilku możliwych rozwiązań jedno, w jego ocenie prawidłowe. Poprawność wykonania zadania oceniana była w systemie „0-1”, tzn. za prawidłowe wykonanie zadania badany otrzymywał 1 pkt, natomiast w przypadku błędu – 0 pkt. Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania wynosiła 30.

Na podstawie przeprowadzonej analizy zebranych danych należy stwierdzić, że średni wynik badania uzyskany przez seniorów to 24,80, co stanowi 82,67% możliwych do uzyskania punktów. Poziom wiedzy proceduralnej został określony na pięciostopniowej skali: poziom bardzo niski prezentowali seniorzy, którzy uzyskali w badaniu wynik od 0 do 6 pkt., poziom niski od 7 do 12 pkt., poziom przeciętny od 13 do 18 pkt., poziom wysoki od 19 do 24 pkt., poziom bardzo wysoki od 25 do 30 pkt. Analiza wyników jednoznacznie wskazuje, że badani seniorzy prezentują bardzo wysoki poziom umiejętności stosowania mediów. Wśród badanych seniorów poziom bardzo wysoki osiągnęło 69,08% natomiast wysoki – 12,92%. Poziom przeciętny reprezentuje 13,35% badanych, natomiast niski 2,56%, a bardzo niski zaledwie 2,09%.

Uzyskane przeze mnie wyniki nie mają waloru reprezentatywności, są jednak istotne, ponieważ pokazują, że edukacja komputerowa dostosowana do potrzeb i możliwości seniorów determinuje poziom umiejętności stosowania mediów, a tym samym sprawia, że nasi seniorzy coraz chętniej i śmielej korzystają z nowoczesnych technologii informacyjnych. Potwierdzeniem tego mogą być inne badania, które przeprowadziłam wśród seniorów, a dotyczyły znajomości blogosfery. Jedno z pytań ankietowych, jakie zadałam seniorom, dotyczyło prowadzenia przez nich swojego bloga. Aż 41,94% respondentów posiada swoją stronę w sieci, na której prowadzi bloga* i wykorzystuje do tego popularną aplikację Wordpress.com – na tej platformie pracuje 65 seniorów (83,33%) (Wrońska, 2017a, s. 137-145). Wysoki poziom umiejętności stosowania mediów przez seniora warunkuje mu łatwą adaptację do zmieniających się okoliczności w każdej dziedzinie, a przede wszystkim w życiu społecznym. Ponadto jest elementem eliminującym bezmyślne wchodzenie seniorów w przestań medialną.

* Przykłady stron www prowadzonych przez naszych seniorów, którzy na zajęciach otrzymali od nas wskazówki, jak założyć i prowadzić własnego bloga to m.in.: <https://barbaramirek.wordpress.com/>; <https://fuka3.wordpress.com/>

ZAKOŃCZENIE

Starość to nieodwracalny etap życia człowieka, kojarzy się z cierpieniem, wyobcowaniem i biernością. Poważnym problemem, z którym muszą mierzyć się osoby wkraczające w wiek senioralny, jest deprywacja czy ekskluzja społeczna. Odsunięcie osób starszych od aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym pogarsza procesy adaptacyjne i obniża poczucie życiowej satysfakcji. Dlatego należy robić wszystko, aby przechodzenie w jesień życia było barwne i radosne. Starzenie nie musi być równoznaczne z porzuceniem wszelkiej aktywności. Starość może również być okazją do nabywania nowych doświadczeń i umiejętności, a także podtrzymywania i rozwijania nowych kompetencji, w tym medialnych. Pomocna w osiągnięciu tego stanu może być edukacja medialna seniorów, która pozwala przeciwstawić się stereotypom i obalić mit, że ludzie starsi to ludzie trzeciej kategorii, ograniczeni przez przypadłości wieku lub chorobę. Nabyte podczas prowadzonych zajęć kompetencje medialne likwidują obawy i lęki wobec nowoczesnych urządzeń. Sprzyjają także tworzeniu i podtrzymaniu więzi społecznych zapobiegających marginalizacji, izolacji społecznej i wykluczaniu. Ponadto mają wpływ na działania zmierzające do racjonalnego gospodarowania czasem wolnym, pielęgnowanie starych i nabywanie nowych zainteresowań.

Reasumując, dojrzałość, czyli najpóźniejszy okres egzystencji jednostki, jest dziś postrzegana w zupełnie inny sposób niż kiedyś. Dwadzieścia lat temu oczekiwano od osoby starszej wycofania się z aktywnego życia społecznego na rzecz poświęcenia się życiu rodzinnemu. Dziś popularność zdobywa inny model seniora. Jest to osoba pełna inwencji, która w jesieni swojego życia ma czas, by poświęcić się pasjom i rozwijać nowe zainteresowania. W tym miejscu warto przypomnieć, że uczenie się w wieku starszym ma charakter nieintencjonalny, nieformalny i zwykle oparte jest na procesie doświadczania (Kamińska, 2016, s. 12). Uczenie się realizowane jest również w przestrzeni medialnej, która stwarza seniorom możliwość „życia bez starości”, wypełniając codzienność głębokim sensem i coraz to nowymi celami. Natomiast aktywność, w tym medialna, osób w wieku senioralnym nabiera szczególnego znaczenia w obliczu upływającego czasu i postępujących procesów starzenia się. Jest pożądana i wręcz konieczna, gwarantuje pozytywną i budującą starość. Stąd należy dbać, aby w każdym momencie życia odnajdywać sposobność do podejmowania aktywności, której konsekwencją będzie radość i poczucie satysfakcji. Seniorzy mogą wносить w życie otoczenia nowy, nieznaną potencjał, ale to w ogromnym stopniu zależy od ich aktywności, do której trzeba nieustannie motywować.

BIBLIOGRAFIA

- Clarke, A.C. (2000). *Profiles of the Future: An Inquiry into the Limits of the Possible*. London.
- Drożdż, M. (2005). *Osoba i media. Personalistyczny paradygmat etyki mediów*. Tarnów.
- Dylak, S. (2004). Kompetencje medialne jako ważny nurt w edukacji humanistycznej. W: W. Strykowski, W. Skrzydlewski (red.), *Kompetencje medialne społeczeństwa wiedzy*. Poznań.
- Gawroński, J., Pietrzak, H. (2011). Uwagi o modelowaniu przestrzeni medialnej (rozpoznanie zagadnienia). *Polityka i Społeczeństwo*, 8.
- Kamińska, A. (2016). Wstęp. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas. Pedagogika*, 13.
- Mrozowski, M. (2001). *Media masowe, władza, rozrywka i biznes*. Warszawa.
- Nosal, Cz. (2004). Psychologia kompetencji w dobie nowej technologii informacyjnej. W: W. Strykowski, W. Skrzydlewski (red.), *Kompetencje medialne społeczeństwa wiedzy*. Poznań.
- Pszczółowski, T. (1978). *Mała encyklopedia prakseologii i teorii organizacji*. Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk.
- Rewers, E. (1996). *Język i przestrzeń w postrukturalistycznej filozofii kultury*. Poznań.
- Rubin, A. (1998). Editor's Note: Media Literacy. *Journal of Communication*, 48.
- Strykowski, W. (2004). Kompetencje medialne: pojęcia, obszary, formy kształcenia. W: W. Strykowski, W. Skrzydlewski (red.), *Kompetencje medialne społeczeństwa wiedzy*. Poznań.
- Wrońska, M. (2012). *Kultura medialna adolescentów. Studium dostępu i zastosowań*. Rzeszów.
- Wrońska, M. (2017a). „E-meryt”, czyli blogujący senior – raport z badań. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas. Pedagogika*, 15.
- Wrońska, M. (2017b). Założenia, cele, realizacja projektu „Pasja, profesjonalizm, kreatywność – drogą rozwoju UTW” w ramach programu MNiSW „Wsparcie Uniwersytetów Trzeciego Wieku”. *Biuletyn UTW w Rzeszowie*, 18.
- Wrońska, M. (2018). Social impact of the government program support for universities of the third age (on the example of the podkarpackie province). *Humanitas University Research Papers. Pedagogy*, 16.

KOMPETENCJE MEDIALNE WYZNACZNIKIEM KONSTRUKTYWNEGO SENIORA W PRZESTRZENI MEDIALNEJ

Słowa kluczowe: kompetencje medialne, przestrzeń medialna, aktywności medialne seniorów

Streszczenie: Brak rzetelnej wiedzy o mediach i możliwościach ich wykorzystania często uniemożliwia podejmowanie działań, które decydują o jakości i poziomie życia każdego z nas. Osoby dorosłe są świadome, że media to narzędzia poznawania świata, ale narzędzia służą dobrze tylko temu, kto wie i zna okoliczności, metody i sposoby posługiwania się nimi. Do konstruktywnego wykorzystania mediów przez seniorów i świadomego przebywania w przestrzeni medialnej potrzebne im będą wysokie kompetencje medialne. W artykule prezentuję opis przestrzeni medialnej, definiuję pojęcie: kompetencje medialne oraz prezentuję wyniki badań własnych dotyczące aktywności seniorów i ich intencjonalnego funkcjonowania w przestrzeni medialnej.

MEDIA COMPETENCES AS A DETERMINANT OF A CONSTRUCTIVE SENIOR IN THE MEDIA SPACE

Keywords: media competencies, media space, seniors' media activities

Abstract: The lack of reliable knowledge about the media and the possibilities of using them often makes it impossible to take actions that determine the quality and standard of life of each of us. Adults are aware that the media can be a tool for exploring the world, but the tools only serve well for those who know about the circumstances, methods, and ways of using them. Significant media skills will be needed for constructive use of media by older adults and for their awareness about the media space. A description of the media space is presented in the article, the author also defines the concept of media competence and presents the results of research on the activity of seniors and their intentional functioning in the media space.